Ministerstwo
Cyfryzacji

Sekretarz Stanu
Dariusz Standerski

BM.WP.057.142.2024
Warszawa, 20 listopada 2024 r.

Szanowna Pani
Małgorzata Kidawa - Błońska
Marszałek Senatu RP

Dot. pisma z 11 września 2024 r. w sprawie oświadczenia złożonego przez Senatora RP Pana Kazimierza Kleinę w dniu 6 września 2024 r. (BPS/043-18-408/24)

Szanowna Pani Marszałek,

dziękujemy za Pana Senatora uwagi dotyczące platform cyfrowych, które są wykorzystywane do świadczenia usług publicznych w Polsce, oraz szeroką analizę funkcjonalności systemów teleinformatycznych udostępnianych obywatelom i innym interesariuszom przez rządowe podmioty publiczne oraz jednostki im podległe.

Przekazany dokument pt. „Ocena Funkcjonalności Rządowych Portali Internetowych dla Biznesu" opisuje funkcjonalność czternastu systemów teleinformatycznych utrzymywanych przez podmioty publiczne. Trzy z wymienionych w dokumencie systemów (ePUAP, mObywatel oraz e-Doręczenia) pozostają w utrzymaniu bądź nadzorze Ministra Cyfryzacji oraz podległego mu Centralnego Ośrodka Informatyki i są rozwijane zgodnie z wymaganiami definiowanymi przez Ministerstwo Cyfryzacji. Pozostałe jedenaście systemów teleinformatycznych pozostaje w utrzymaniu innych resortów bądź podległych im podmiotów. Poniżej wskazujemy resorty ze wskazaniem systemów teleinformatycznych, które są przez nie utrzymywane:

- Ministerstwo Finansów: Portal Podatkowy, e-Urząd Skarbowy, System Poboru Opłat e-Toll, e-Deklaracje, Platforma Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych;
- Ministerstwo Sprawiedliwości: eKRS;
- Ministerstwo Rozwoju i Technologii: CEIDG, biznes.gov.pl;
- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: PUE ZUS, ePłatnik;
- Ministerstwo Ochrony Środowiska: Baza Danych o Odpadach.

Wymienione systemy teleinformatyczne obsługują szerokie spektrum funkcjonalności, zgodne z kompetencjami jednostek, które je utrzymują. Często są one bardzo specyficzne dla dziedziny i wymagają wprowadzania rozwiązań podporządkowanych ramom prawnym oraz procedurom i metodom pracy związanym z obsługiwanym obszarem i Minister Cyfryzacji nie jest w stanie określić wymagań dla ich funkcjonalności. Z tego względu sposób działania poszczególnych systemów i wymagania dla nich pozostają w gestii resortów bądź jednostek odpowiedzialnych za realizację zadań wspieranych przez te systemy.

Niezależnie od tego, zgodnie z przydzielonym zakresem odpowiedzialności, Ministerstwo Cyfryzacji oraz Centralny Ośrodek Informatyki prowadzą działania zmierzające do określenia jednorodnego podejścia do projektowania rządowych systemów teleinformatycznych, w szczególności w zakresie ich funkcjonalności udostępnianej użytkownikom zewnętrznym, oraz dążą do zdefiniowania i zobowiązania wszystkich jednostek rządowych do stosowania standardów w tym zakresie.

telefon +48 22 245 54 42
adres email sekretariat.BM@cyfra.gov.pl
www.gov.pl/web/cyfryzacja

ul. Królewska 27
00-060 Warszawa

Standaryzacja obejmuje nie tylko obszar informacyjny, ale i transakcyjny (usługowy). Nie jest możliwa, chociażby ze względów bezpieczeństwa, integracja infrastrukturalna systemów teleinformatycznych wspominanych w oświadczeniu i przekazanej ocenie systemów teleinformatycznych państwa polskiego, ale pragniemy zapewnić, że Ministerstwo Cyfryzacji wraz z podmiotami odpowiedzialnymi za rozwój i utrzymanie rozwiązań teleinformatycznych, monitoruje i dba o komplementarny rozwój wszystkich systemów w ramach przyjętych strategii i Architektury Informacyjnej Państwa.

Odnosząc się do wskazanej przez Pana kwestii braku jednolitej, centralnej platformy usług elektronicznych, informujemy, że w ramach realizowanego przez Centralny Ośrodek Informatyki projektu pn. „Rozwój mObywatel.gov.pl", planowane jest wprowadzenie funkcjonalności przechodzenia na inne platformy usług elektronicznych bez konieczności ponownego logowania się. Funkcjonalność ta ma działać w oparciu o uwierzytelnianie w trybie SSO (Single Sign-On), jednak wprowadzenie takiego rozwiązania wymaga zmian prawnych.

W szczególności, wymagane jest umocowanie portalu mObywatel.gov.pl na gruncie przepisów ustawowych oraz wprowadzenie regulacji dotyczących stosowania SSO dla platform świadczących usługi publiczne.

Ministerstwo Cyfryzacji prowadzi obecnie prace nad aktami prawnymi, które umożliwią wprowadzenie wskazanych rozwiązań.

Kolejnym wymienionym przez Pana systemem, utrzymywanym i rozwijanym przez Ministerstwo Cyfryzacji i Centralny Ośrodek Informatyki, jest Krajowy System Doręczeń Elektronicznych (dalej: e-Doręczenia). Geneza jego wytworzenia wywodzi się z potrzeby zapewnienia jednego, zgodnego z normami europejskimi, spójnego i bezpiecznego narzędzia do przesyłania korespondencji dla podmiotów publicznych, niepublicznych oraz obywateli.

Z założenia jest to więc narzędzie usprawniające i ułatwiające proces przekazywania korespondencji pomiędzy podmiotami i obywatelami, zapewniające integralność, niezaprzeczalność i rozliczalność w procesie doręczenia przesyłki, pozwalające na śledzenie procesu doręczenia. Dzięki regulacjom prawnym, dowody wystąpienia kolejnych zdarzeń w procesie doręczenia przesyłki, określonych normami europejskimi, mogą być wykorzystane w śledzeniu procesu doręczenia i muszą być uwzględniane również w postępowaniach sądowych.

Przy tworzeniu narzędzia bardzo ważnym aspektem było zapewnienie możliwości integracji nowego systemu z innymi systemami funkcjonującymi w podmiotach. Podmiot nie musi rezygnować z użytkowania dotychczasowych systemów teleinformatycznych (dziedzinowych, kancelaryjnych) lub zewnętrznych systemów usługowych (wystawianych przez konkretne instytucje np. US, ZUS do obsługi petentów), gdyż otrzymuje możliwości zintegrowania ich z nowym narzędziem. Dzięki temu zapewniona została interoperacyjność systemów wykorzystywanych przez podmioty. Pośrednio, podmioty i obywatele pomimo korzystania z udogodnień oferowanych przez nowy system nie rezygnują z dotychczasowych systemów, do których byli przyzwyczajeni.

Należy podkreślić, że wdrażane funkcjonalności (w tym możliwość integracji systemu e-Doręczeń z innymi systemami) są wynikiem prowadzonych konsultacji i uzgodnień w ramach powołanych przez Ministra Cyfryzacji grup roboczych ds. e-Doręczeń. Dzięki ścisłej współpracy z przedstawicielami różnych grup podmiotów zobowiązanych do

wdrożenia i korzystania z systemu, narzędzie jest rozwijane w sposób odpowiadający na zgłaszane potrzeby i oczekiwania użytkowników.

W ramach podsumowania prac prowadzonych przez Ministerstwo Cyfryzacji i Centralny Ośrodek Informatyki nie można oczywiście pominąć, również wskazanego w oświadczeniu Pana Senatora, systemu ePUAP, który przez lata stanowił podstawowe narzędzie do komunikacji z podmiotami publicznymi i, oprócz samego kanału komunikacji, udostępnia szeroki zakres usług elektronicznych, ułatwiających obywatelom i innym podmiotom zainicjowanie spraw w urzędach, a samym podmiotom publicznym pozwala na udostępnienie, często specyficznych dla nich, usług w powszechnie znanej lokalizacji w internecie. W związku z upływem czasu, postępem technologicznym, zmieniającym się stanem prawnym i innymi uwarunkowaniami, system ePUAP wymaga dużych modernizacji lub zmiany, aby spełniać wymagania dla centralnej platformy usługowej Rządu RP.

Obecne prace realizowane przez Zespół ePUAP, w tym m.in. zmiany technologiczne, modyfikacja słowników oraz wyszukiwarki, zgodnie z zapotrzebowaniem i akceptacją MC, dotyczą przygotowania/modernizacji ePUAP do integracji z innymi aplikacjami w ramach nowych technologii. Realizowane prace umożliwią integrowanie/wyłączenie/przełączanie wybranych funkcjonalności do innych rozwiązań zewnętrznych/aplikacji i zapewnią utrzymanie ciągłości działania funkcjonalności ePUAP wymaganych legislacją.

Prowadzone działania zmierzają do sukcesywnego zastępowana komponentów ePUAP nowoczesnymi rozwiązaniami zarówno po stronie frontendowej/portalowej, jak backendowej/portletowej, zaś interfejs użytkownika ePUAP jest zmieniany pod kątem spełnienia wymogów WCAG, aby był bardziej przyjazny/nowoczesny dla użytkownika, zgodnie z przyjętymi standardami UX/UI dla obywatela.

Zespół Centralnego Ośrodka Informatyki, w ramach zadań utrzymaniowych i rozwojowych, pracuje nad rozwiązywaniem najbardziej uciążliwych dla użytkowników problemów w działaniu ePUAP. Aktualnie prowadzone są prace w zakresie poprawienia mechanizmu wyszukiwania centralnych usług elektronicznych na ePUAP, zmiany funkcjonalności modułu zarządzania słownikami ePUAP i ich udostępniania do użycia w eUsługach oraz opracowania nowego kompleksowego rozwiązania dla modułu administratora, pozwalającego na zarządzanie z jednego miejsca, w przejrzysty sposób, różnymi powiązanymi ze sobą obiektami (podmioty, usługi, słowniki).

Prace te mają na celu nie tylko usprawnienie działania i utrzymania samego ePUAP, ale także przygotowanie łatwiejszego przejścia na docelowy zintegrowany system oparty na nowych technologiach. W związku z tym, architektura docelowego rozwiązania uwzględnia planowaną architekturę systemów, które będą się z nim integrować, w tym m.in. KPP, eDOR i inne aplikacje ekosystemu e-Usług.

Obok prowadzenia projektów wytwórczych, wdrożeniowych i utrzymaniowych dla rządowych systemów teleinformatycznych pozostających w odpowiedzialności Ministra Cyfryzacji, bardzo istotnym zadaniem realizowanym przez Ministerstwo Cyfryzacji i Centralny Ośrodek Informatyki jest określenie Architektury Informacyjnej Państwa, opracowywanie strategii rozwoju rządowych systemów teleinformatycznych oraz dbanie o jakość przekazywanych obywatelom treści i usług elektronicznych. Zadanie to jest realizowane w trybie ciągłym. W Centralnym Ośrodku Informatyki realizowane są projekty w zakresie definiowania spójnego sposobu obsługi, prezentacji treści i usług elektronicznych oraz udostępniania ich w jasny, intuicyjny sposób.

telefon +48 22 245 54 42
adres email sekretariat.BM@cyfra.gov.pl
www.gov.pl/web/cyfryzacja

ul. Królewska 27
00-060 Warszawa

Intensywnie rozwijane narzędzie, jakim jest mObywatel – to jeden z systemów teleinformatycznych, który integruje dostęp do usług elektronicznych podmiotów publicznych.

Pomimo prowadzenia projektów nad jednorodnym standardem obsługi i prezentacji publicznych usług elektronicznych, trudno wypowiadać się z perspektywy Ministerstwa Cyfryzacji i Centralnego Ośrodka Informatyki w kwestii ergonomii oraz funkcjonalności systemów utrzymywanych przez inne podmioty, w tym: Portal Podatkowy, e-Urząd Skarbowy, System Poboru Opłat e-Toll, e-Deklaracje, Platforma Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych, eKRS, CEIDG, biznes.gov.pl, PUE ZUS, ePłatnik, Baza Danych o Odpadach. Zostały one przypisane do wykonania w Prawie konkretnym jednostkom organizacyjnym bądź resortom, które posiadają kompetencje merytoryczne do określenia wymagań funkcjonalnych, a w warstwie prezentacyjnej mogą zaznaczać przynależność tych systemów teleinformatycznych do obsługiwanej przez siebie dziedziny, czy to przez kolorystykę, umieszczanie log, czy układ strony.

Ze strony Ministerstwa Cyfryzacji oraz Centralnego Ośrodka Informatyki podejmujemy działania dążące do standaryzacji i ujednolicenia dostępu do zasobów i usług podmiotów publicznych i jesteśmy otwarci na współpracę ze wszystkimi podmiotami publicznymi udostępniającymi interfejsy swoich systemów. Nasze organizacje są gotowe do współpracy z innymi podmiotami publicznymi w zakresie uproszczenia i ujednolicenia dostępu do usług elektronicznych i informacji oraz projektu graficznego, tak aby w przyszłości stosowany był jednolity standard przekazu we wszystkich udostępnianych obywatelom rządowych systemach teleinformatycznych.

Jeszcze raz dziękujemy za analizę i uwagi przekazane przez Pana Senatora. Zapewniamy, że również po stronie Ministerstwa Cyfryzacji i Centralnego Ośrodka Informatyki dokładamy wszelkich starań, aby przekaz kierowany do obywateli był możliwie jasny, a usługi elektroniczne podmiotów publicznych udostępniane w naszych systemach teleinformatycznych, łatwe do znalezienia i intuicyjne w użyciu.

Wierzymy, że prowadzone przez nas projekty pozwolą poprawić całościowo dostęp dla obywateli i innych podmiotów do usług rządowych systemów teleinformatycznych oraz udostępnianych w naszych systemach usług elektronicznych innych podmiotów publicznych.

Z wyrazami szacunku
Dariusz Standerski
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

telefon +48 22 245 54 42
adres email sekretariat.BM@cyfra.gov.pl
www.gov.pl/web/cyfryzacja

ul. Królewska 27
00-060 Warszawa